

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., 24 kwietnia 2014 r.

SO-I.431.24.2013.MLub

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą” pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Miejskim w Trzciel w zakresie funkcjonowania Urzędu Stanu Cywilnego.

Jednostka kontrolowana – Urząd Stanu Cywilnego w Urzędzie Miejskim w Trzciel, (adres: ul. Poznańska, 66-320 Trzciel), którego kierownikiem jest Burmistrz Pani Maria Jolanta Górna-Bobrowska, Regon: 000529982, NIP 5961640358. Osobą odpowiedzialną jest Pani Maria Jolanta Górna-Bobrowska – Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego. Osobą udzielającą wyjaśnień jest Pani Danuta Borkowska, zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

Jednostka kontrolująca - Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim, w składzie Ewa Szoppe kierownik Oddziału Spraw Obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji – przewodniczący Zespołu Kontrolującego, na podstawie upoważnienia nr 501-1/2013 z dnia 13 listopada 2013 r., Małgorzata Lubczyńska – st. inspektor w Oddziale Spraw Obywatelskich Wydziału Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji, na podstawie upoważnienia nr 501-2/2013 z dnia 13 listopada 2013 r.

Kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 6 grudnia 2013 r. Kontrolujący dokonali stosownego wpisu w książce kontroli Urzędu Miejskiego w Trzciel pod Nr 7/2013.

Przedmiotem kontroli był całokształt działalności Urzędu Stanu Cywilnego w Trzciel.

Okres objęty kontrolą 01 stycznia 2013 r. – 5 grudnia 2013 r.

WNIOSKI I UWAGI

Obsada personalna

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Trzciel, na mocy art. 6 ust. 2 ustawy *Prawo o aktach stanu cywilnego* jest Burmistrz Trzciela, Pani Maria Jolanta Górna-Bobrowska.

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust 5 ww. ustawy na stanowisku zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego zatrudniono Panią Danutę Borkowską.

Warunki lokalowe

Urząd Stanu Cywilnego dysponuje dwoma pomieszczeniami, tj. biurem Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego oraz archiwum. Funkcję sali ślubów pełni sala konferencyjna.

Przechowywanie i zabezpieczenie dokumentacji w Urzędzie Stanu Cywilnego

Dokumentacja rejestracji stanu cywilnego przechowywana jest w pomieszczeniu archiwum, księgi stanu cywilnego umieszczono w metalowej szafie. Pomieszczenie zabezpieczono kratami w oknach. W archiwum znajduje się gaśnica. W zasobach archiwum znajdują się księgi stanu cywilnego począwszy od roku 1945.

Działalność merytoryczna.

Prowadzenie ksiąg stanu cywilnego

Urząd Stanu Cywilnego w Trzcielu prowadzi księgi urodzeń, małżeństw i zgonów zgodnie z art. 2 ustawy *Prawo o asc.* Akty stanu cywilnego sporządzane są na luźnych kartkach w programie komputerowym do obsługi urzędu stanu cywilnego PB_USC (komputerowy system rejestracji stanu cywilnego firmy TECHNIKA IT), Technika IT S.A., ul. Toszecka 2, 44-102 Gliwice (zgodnie z § 2 ust. 2 i § 10 *rozporządzenia wykonawczego*). Księgi zamyka się po sporządzeniu ostatniego aktu w roku kalendarzowym poprzez wpisanie stosownej adnotacji, zgodnie z § 12 *rozporządzenia wykonawczego*.

Dla urodzeń, małżeństw i zgonów sporządza się akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego, według kolejności sporządzania, oznacza je numerem nadanym aktowi stanu cywilnego (§ 15 *rozporządzenia wykonawczego*).

Księgi stanu cywilnego wraz z aktami zbiorowymi prowadzone są prawidłowo.

W kontrolowanym okresie sporządzono ogółem 88 aktów stanu cywilnego, w tym:

- ✓ 13 aktów urodzenia – transkrybowane do polskich ksiąg stanu cywilnego na podstawie art. 73. ust. 1 *ustawy Prawo o asc*,
- ✓ 42 akty małżeństwa, z czego 5 transkrybowano do polskich ksiąg stanu cywilnego na podstawie art. 73. ust. 1 *ustawy Prawo o asc*,
- ✓ 33 akty zgonu.

Akty urodzenia zostały sporządzone z zachowaniem właściwości miejscowej. Akty podpisane zostały przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego bądź jego zastępcę.

Akty małżeństwa zostały sporządzone z zachowaniem właściwości miejscowej określonej w art. 12 *Prawa o asc.* Pisemne zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa (art. 54 ust. 2 *Prawa o asc*) podpisane zostały przez nupturientów oraz Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego bądź jego zastępcę. Zaświadczenia niezbędne do zawarcia małżeństwa wyznaniowego (art. 4¹ *Krio*) sporządzone zostały z zachowaniem właściwości miejscowej, określonej w art. 12 ust. 2 *Prawa o asc* i są zgodne ze wzorem w/w zaświadczenia określonym w rozporządzeniu wykonawczym. Do akt złożono odpisy skrócone aktów urodzenia nupturientów. Zaświadczenia potwierdzające zawarcie małżeństwa, podpisane przez uprawnionego duchownego wpłynęły do Urzędu Stanu Cywilnego w 5 – dniowym terminie określonym w art. 8 ust. 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Dane zawarte w aktach były zgodne z treścią wystawionych wcześniej zaświadczeń.

Akty zgonu zostały sporządzone zgodnie z właściwością określoną w art. 10 *Prawa o asc.* W aktach zbiorowych do aktów zgonu znajdują się karty zgonu, zgodnie z art. 66 ust. 1 *Prawa o asc.* Akty zgonu zostały podpisane przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego bądź jego zastępcę oraz przez osoby zgłaszające zgon. Akta zbiorowe zawierają wszystkie wymagane prawem dokumenty.

Wolne miejsce w rubryce „Uwagi” zostało wykreślone zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia.

Pod aktami stanu cywilnego nanoszone są przypiski, dotyczące innych aktów stanu cywilnego osób (art. 21 ust. 3 ustawy *Prawo o asc*).

W aktach stanowiących rejestrację zdarzeń zaistniałych za granicą, stwierdzono następujące nieprawidłowości, które wystąpiły również w decyzjach będących podstawą sporządzenia przedmiotowych aktów:

- ✓ w akcie urodzenia nr 1 nie wpisano nazwisk rodziców oraz wpisano nazwisko rodowe ojca, którego nie zamieszczono w zagranicznym odpisie; zamieszczano dane o urodzeniu oraz zamieszkaniu rodziców pomimo, że nie ma ich w odpisie zagranicznym;
- ✓ w akcie urodzenia nr 2 wpisano nazwisko rodowe ojca, którego nie zamieszczono w zagranicznym odpisie; zamieszczano dane o urodzeniu oraz zamieszkaniu rodziców pomimo, że nie ma ich w odpisie zagranicznym;
- ✓ w akcie urodzenia nr 3 wpisano nazwisko rodowe matki dziecka, którego nie zamieszczono w zagranicznym odpisie;
- ✓ w akcie urodzenia nr 4 wpisano nazwisko rodowe matki, niezgodnie z zagranicznym odpisem; zamieszczano dane o urodzeniu rodziców pomimo, że nie ma ich w odpisie zagranicznym; wpisano dane o zamieszkaniu rodziców niezgodnie z dokumentem źródłowym;
- ✓ w akcie urodzenia nr 5 zamieszczano daty urodzenia oraz dane o zamieszkaniu rodziców pomimo, że nie ma ich w odpisie zagranicznym; miejsce urodzenia matki wpisano niezgodnie z zagranicznym odpisem aktu;
- ✓ do transkrypcji aktu urodzenia nr 4 i 5 przyjęto tłumaczenia, w których wpisano dane niezgodnie z zagranicznym odpisem aktu stanu cywilnego (w tłumaczeniach dane wpisano z polskimi znakami diakrytycznymi pomimo, że nie wpisano ich w zagranicznych odpisach);
- ✓ w akcie urodzenia nr 6 wpisano nazwisko rodowe ojca, którego nie wskazano w zagranicznym odpisie; zamieszczano dane o urodzeniu oraz zamieszkaniu rodziców pomimo, że nie ma ich w odpisie zagranicznym;
- ✓ w akcie urodzenia nr 8 nie wpisano nazwisk rodziców oraz wpisano ich nazwiska rodowe; zamieszczano dane o urodzeniu oraz zamieszkaniu matki dziecka pomimo, że nie ma ich w odpisie zagranicznym;
- ✓ w akcie urodzenia nr 9, 10 i 11 wpisano nazwiska rodowe rodziców, których nie zamieszczono w akcie zagranicznym;
- ✓ w akcie małżeństwa nr 7 wpisano nazwiska rodowe małżonków, których nie ma w akcie zagranicznym; nie wpisano nazwisk rodziców małżonków oraz wpisano nazwiska rodowe ich ojców;
- ✓ w akcie małżeństwa nr 12 wpisano dane dotyczące rodziców kobiety, których nie ma w akcie zagranicznym oraz miejsce zamieszkania małżonków; w związku z tym, iż kierownik Urzędu Stanu Cywilnego wydał decyzję o uzupełnieniu aktu przedmiotowe dane winny być zamieszczone we wzmiankach dodatkowych;
- ✓ w akcie małżeństwa nr 20 wpisano nazwiska rodowe małżonków, ich miejsce zamieszkania, miejsce urodzenia kobiety oraz imiona i nazwiska rodziców małżonków pomimo, iż akt zagraniczny nie zawiera tych informacji,
- ✓ w akcie małżeństwa nr 40 wpisano nazwisko rodowe mężczyzny, miejsca zamieszkania oraz dane rodziców małżonków pomimo, iż nie zamieszczono ich w akcie zagranicznym

Ponadto:

- ✓ dane zamieszczone w aktach urodzenia nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, oraz aktach małżeństwa nr 12, 20 i 40 nie zgadzają się z informacjami wskazanymi w decyzjach będących podstawą ich sporządzenia;
- ✓ do transkrypcji aktu małżeństwa nr 7 i 20 przyjęto tłumaczenie wykonane przez tłumacza, nie będącego tłumaczem przysięgłym w rozumieniu ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego z dnia 25 listopada 2004 r. (Dz.U. Nr 273, poz. 2702 z późn. zm.) i na tej podstawie wydano decyzję o wpisaniu aktu do polskiej księgi stanu cywilnego, co nie jest zgodne z § 9 rozporządzenia wykonawczego.

Zawiadomienia do innych organów o zaistniałych zmianach w aktach stanu cywilnego

Zawiadomienia o zaistniałych zmianach w aktach stanu cywilnego przechowywanych w Urzędzie Stanu Cywilnego w Trzcielu przekazywane są niezwłocznie do właściwych urzędów stanu cywilnego oraz organów ewidencji ludności i dowodów osobistych (art. 14 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych).

Poza prowadzeniem rejestracji stanu cywilnego w formie aktów stanu cywilnego – Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego załatwia sprawy z zakresu stanu cywilnego (zgodnie z art. 7 prawa o aktach stanu cywilnego). Wydano 19 decyzji dotyczących transkrypcji. Ponadto kierownik Urzędu Stanu Cywilnego wydał 2 decyzje na podstawie *ustawy o zmianie imienia i nazwiska*.

Analiza zgromadzonego w sprawach materiału wykazała, niżej wymienione nieprawidłowości.

Decyzje z zakresu rejestracji stanu cywilnego nie zawierają uzasadnień prawnych. W myśl art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego decyzja winna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne. Jedynym odstępstwem od zasady wyrażonej w cytowanym przepisie jest sytuacja opisana w art. 107 § 4, gdy decyzja uwzględnia w całości żądanie strony. W tym przypadku w decyzji powinien znaleźć się zapis o odstąpieniu od uzasadnienia z podaniem podstawy prawnej. Opisana wyżej nieprawidłowość jest błędem proceduralnym. Skutkiem tej nieprawidłowości jest wadliwość decyzji, która nie powoduje jej nieważności.

W aktach postępowań administracyjnych brak jest potwierdzenia odbioru decyzji przez strony. Zgodnie z dyspozycją art. 39 Kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529), przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W omawianych przypadkach stron winna potwierdzić odbiór decyzji na egzemplarzu przechowywanym w Urzędzie Stanu Cywilnego, własnoręcznym podpisem oraz wpisać datę jej odbioru. Natomiast jeżeli decyzja doręczana za pośrednictwem poczty w aktach sprawy powinno znajdować się „zwrotne potwierdzenie odbioru”. Ponieważ brak jest potwierdzenia odbioru decyzji uznać je należy za niedoręczone.

Błędy pisarskie w decyzji nr USC.5351.8.2013 zostały skorygowane poprzez naniesienie odrębnych poprawek na przedmiotowej decyzji. Brak postanowienia o sprostowaniu omyłki pisarskiej. W zaistniałej sytuacji, właściwym postępowaniem, zgodnie z art. 113 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego jest sprostowanie błędu pisarskiego, w drodze postanowienia.

W decyzji nr USC.5351.8.2013 błędnie powołano podstawę prawną. Ponieważ rejestracją aktów stanu cywilnego w Norwegii zajmuje się Urząd Skarbowy winna być ona sporządzona na podstawie art. 70 *ustawy Prawo o asc* (urodzenie, zawarcie małżeństwa lub zgon, które nastąpiły za granicą i nie zostały zarejestrowane

w zagranicznych księgach stanu cywilnego, można zarejestrować w polskich księgach stanu cywilnego), a nie art. 73 jak wpisano w decyzji.

W okresie objętym kontrolą wykonanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

ZALECENIA POKONTROLNE

Zawiadamiając o powyższym proszę o podjęcie stosownych działań zmierzających do uniknięcia wskazanych nieprawidłowości w przyszłości, tj.:

1. Transkrybując zagraniczny akt stanu cywilnego do polskich ksiąg, w polskim akcie należy zamieszczać dane zgodne z zagranicznym odpisem. Transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego nie jest rejestracją zdarzenia, lecz odzwierciedleniem zapisów tego aktu w polskiej księdze stanu cywilnego. Dokonana na podstawie art. 73 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego transkrypcja odzwierciedlać winna wskazane przez akt zagraniczny okoliczności.
2. Przyjmować do transkrypcji aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą odpis tego aktu wraz z tłumaczeniem wykonanym przez tłumacza będącego tłumaczem przysięgłym w rozumieniu ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego z dnia 25 listopada 2004 r. (Dz.U. 2004 r. Nr 273, poz. 2702 z późn. zm.).
3. Prawdłowo konstruować uzasadnienia decyzji, zgodne z art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.
4. Omyłki pisarskie w decyzjach prostować w drodze postanowienia (art. 113 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego).
5. Przy rozstrzyganiu spraw zwrócić szczególną uwagę na podstawę prawną wydania decyzji.

Ponadto proszę o doręczenie wszystkich decyzji, do których nie ma potwierdzenia odbioru.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy oczekuję w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo

Wicewojewoda Lubuski

Wykonano w 2 egz.:

1. Burmistrz Trzciela,
2. a/a.